

Predikcia dopytu po stavebných prácach v roku 2007

Úvod

V roku 2006 dosiahla slovenská ekonomika rekordné tempo rastu. Hrubý domáci produkt v porovnaní s rokom 2005 vzrástol o 8,3 % čím sa Slovensko zaradilo medzi najrýchlejšie rastúce ekonomiky nielen v Európskej únii ale i vo svete. Zdrojom rastu bol zrýchlený domáci dopyt podporený spotrebou domácností a hrubými fixnými investíciami. Priaznivý hospodársky vývoj sprevádzaný zvýšenou investičnou aktivitou zahraničných aj domácich investorov sa odrazil vo výkonoch stavebných firiem. Odvetvie stavebníctva zaznamenalo v roku 2006 najvyššiu dynamiku za posledných šesť rokov vo všetkých základných ukazovateľoch. Vyvážený ekonomický rast signalizuje, že ekonomika aj v roku 2007 bude pokračovať v dynamickom tempe a stavbárom prinesie rad nových pracovných príležitostí.

1. Vyhodnotenie vývoja stavebníctva v roku 2006

Podľa predbežných údajov Štatistického úradu SR vzrástla v roku 2006 stavebná produkcia oproti roku 2005 v stálych cenách roka 2000 o 14,8 % na 107,4 mld. Sk, čo je o 4,2 percentuálneho bodu viac ako úroveň hornej hranice predpokladanej v predikcii na rok 2006. Najväčší nárast objemu stavebnej produkcie zaznamenali podniky s 20 – 49 zamestnancami (rast o 29,7 %), s 500 a viac zamestnancami (rast o 22,9 %) a živnostníci (rast o 19,6 %).

Prevažná časť stavebnej výroby v objeme 141,3 mld. Sk (ceny bežného roka) bola realizovaná v tuzemsku a tvorila 96,8 % z celkového objemu. Z hľadiska štruktúry tuzemskej produkcie objem novej výstavby vrátane rekonštrukcií a modernizácií vzrástol o 19,1 % a tvoril 82,1 %. Objem stavebných prác na opravách a údržbe vzrástol oproti roku 2005 o 3,3 % a ich podiel na objeme tuzemskej stavebnej produkcie bol 17,3 %. Ostatné práce predstavovali 0,6 %. Podiel súkromného sektora tvoril 99,9 % z celkového objemu stavebnej výroby. Objem stavebných prác v zahraničí klesol oproti roku 2005 o 12,2 % a tvoril 3,2 % z celkovej stavebnej výroby.

V nadväznosti na rast stavebnej produkcie zvýšila sa aj zamestnanosť. Priemerný evidenčný počet zamestnancov v stavebníctve medziročne vzrástol o 13,3 tis. osôb na 155,8 tis. osôb, t. j. o 9,3 %. Počet zamestnancov v stavebníctve prekročil hornú hranicu uvažovanú v predikcii na rok 2006 o 1,9 tis. osôb. Celé zvýšenie sa prejavilo v kategórii „robotníci na stavebných prácach“, zatiaľ čo stav THP a pomocných robotníkov sa nezmenil. Zamestnanosť vzrástla hlavne v podnikoch s 250 – 499 zamestnancami a u živnostníkov. Zníženie zamestnanosti nastalo v podnikoch s počtom zamestnancov 50 – 249 osôb (pokles o 8,5 %).

Positívne sa vyvíjala aj produktivita práce zamestnanca, ktorá vzrástla oproti roku 2005 o 5,1 % na 930,4 tis. Sk. Oproti predpokladom v predikcii na rok 2006 to predstavuje nárast o 2,1 percentuálneho bodu.

Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v stavebníctve vzrástla o 5 % na 14 558,- Sk a reálna mzda o 0,5 %. Oproti celoslovenskému priemeru je však priemerná

mesačná nominálna mzda v tomto odvetví nižšia o cca 4 tis. Sk Najvyššia priemerná mzda je v stavebných podnikoch s 500 a viac zamestnancami (24 781,- Sk) a najnižšia u živnostníkov (9 487,- Sk).

2. Východiská pre stanovenie predikcie na rok 2007

Podľa aktuálnych predikcií vývoja ekonomiky predpokladáme v roku 2007 ďalšie zvyšovanie domáceho dopytu, ako súkromnej spotreby, tak investícií. Odhad tempa rastu hrubého domáceho produktu sa na základe doterajšieho vývoja pohybuje na úrovni možných 9 %. Zlepšovať sa bude situácia na trhu práce, vzrastie zamestnanosť i priemerné zárobky, medziročná dynamika inflácie sa spomalí.

Pokračujúci rast ekonomiky sa prejaví aj vo výkonnosti stavebníctva. Očakávame dobré podmienky pre jeho rozvoj, i keď vzhľadom na vysokú porovnávaciu úroveň minuloročnej základne nebude jeho rast taký vysoký ako v roku 2006. Súvisieť bude predovšetkým s dostatkom domácich zákaziek, zásadnejší obrat v prospech prác v zahraničí v roku 2007 neočakávame. Napriek sprístupneniu niektorých trhov EÚ, vývoz kapacít zostane ovplyvňovaný ochrannými opatreniami obmedzujúcimi voľný pohyb, najmä zo strany Nemecka a Rakúska.

Podstatnú časť stavebnej produkcie bude tvoriť inžinierska výstavba, predovšetkým výstavba dopravnej infraštruktúry (najmä výstavba diaľnic a rýchlých komunikácií, ale aj opráv a modernizácií stávajúcich ciest, mostov a železničných tratí). Pokračovať bude technická infraštruktúra (vodohospodárska výstavba, ochrana životného prostredia a pod.). Významným segmentom stavebnej výroby zostane nová bytová výstavba, ako i opravy a modernizácia bytového fondu, zvýši sa záujem najmä o kvalitnejšie bývanie. S rozmachom turizmu a obchodu bude pokračovať aj trend zvyšovania dopytu po komerčných budovách zameraných na túto oblasť. Pokračovať bude realizácia vo všetkých segmentoch komerčnej výstavby s tým že, developeri budú svoje aktivity presúvať z Bratislavy i do ostatných lokalít Slovenska. Pokračovať bude aj výstavba ostatných nebytových budov (priemyselné parky, skladovacie a logistické centrá).

Podmienkou pre udržanie konjunktúry v stavebníctve bude dostatok finančných prostriedkov na stavebné investície. Vývoj investovania vo verejnej sfére bude ovplyvňovať základný fiškálny cieľ vlády, ktorým je znížiť deficit verejnej správy pod 3 % hrubého domáceho produktu v roku 2007 a splniť tak jedno z kritérií pre vstup do eurozóny. Investičná aktivita ovplyvnená hospodárskou politikou štátu sa prejaví v rozsahu verejných prác a ostatných štátnych zákaziek hlavne v oblasti dopravnej infraštruktúry a v bytovej výstavbe. Spoluúčasť obyvateľstva na bytovej výstavbe bude podmienená dostupnosťou hypotekárnych úverov a príťažlivosťou stavebného sporenia a ostatných foriem podpory bývania. Stavebníctvo bude ťažiť taktiež z projektov, ktoré sú podporované prostriedkami z európskych štrukturálnych fondov a kohézneho fondu. Významným zdrojom zostanú priame zahraničné investície. Pre rozhodujúcu časť domácej podnikateľskej sféry budú najprístupnejším zdrojom krytia investičných zámerov bankové úvery a ostatné súkromné zdroje.

3. Predikcia vývoja stavebných prác na rok 2007

Na základe predpokladov uvedených vo východiskách pre stanovenie predikcie na rok 2007 očakávame, že v roku 2007 bude v bežných cenách vyprodukovaný objem stavebnej výroby v rozsahu cca 156,5 až 162,0 mld. Sk, podľa jednotlivých oblastí činností nasledovne:

Štruktúra očakávaného objemu stavebnej produkcie v roku 2007 v mld. Sk

Tabuľka č.1

Oblasť činností	Predikcia na rok 2007	
	minimálny objem	maximálny objem
Bytová výstavba	53,2	53,2
Verejné práce bez dopravnej infraštruktúry financovanej z kapitoly MDPT SR	13,1	13,1
Výstavba diaľnic, rýchlостných ciest, výstavba a rekonštrukcia cestnej siete	16,5	18,5
Železničná výstavba	5,0	5,0
Ostatná výstavba	63,2	66,0
Export stavebných prác	5,5	6,2
Objem stavebnej produkcie spolu (bežné ceny)	156,5	162,0
Index 2007/2006	107,2	111,0
Objem stavebnej produkcie spolu (stále ceny)	111,0	115,5
Index 2007/2006	103,4	107,5

Vývoj stavebnej produkcie v stálych cenách

Graf č.1

Predikovaný objem stavebnej produkcie v roku 2007 v %

Graf č.2

4. Komentár k predpokladanému vývoju

4.1 Bytová výstavba

V súlade so zákonom č. 681/2006 z. z. o štátnom rozpočte na rok 2007 sú zo štátneho rozpočtu na rok 2007 vyčlenené zdroje na podporu bývania v celkovej sume 6 140,1 mil. Sk podľa jednotlivých programov nasledovne:

program rozvoja bývania	1 658 415 tis. Sk
z toho:	
• obciam na výstavbu nájomných bytov a technickú vybavenosť, vrátane rómskych osád	1 258 415 tis. Sk
• odstránenie systémových porúch	300 000 tis. Sk
• bankové záruky	100 000 tis. Sk
Štátny fond rozvoja bývania	2 461 638 tis. Sk
štátna prémie k stavebnému sporeniu	1 330 000 tis. Sk
štátny príspevok k hypotekárnym úverom	690 000 tis. Sk
spolu výdavky na bývanie	6 140 053 tis. Sk

Za účasti týchto zdrojov a ďalších ako sú vlastné zdroje ŠFRB, hypotekárne banky a stavebné sporiteľne, vstúpi do oblasti výstavby bytov v roku 2007 celkom 35 485,0 mil. Sk podľa zdrojov financovania nasledovne:

nová bytová výstavba	17 283,5 mil. Sk
z toho:	
• hypotekárne úvery	7 200,0 mil. Sk
• stavebné sporenie	4 000,0 mil. Sk
• ŠFRB vrátane vlastných zdrojov	4 074,0 mil. Sk
• dotácie na obstarávanie nájomných bytov	1 009,5 mil. Sk
• Iné úvery na účely bývania	1 000,0 mil. Sk
výstavba technickej vybavenosti	161,5 mil. Sk
obnova bytového fondu	18 040,0 mil. Sk
z toho:	
• dotácie na odstránenie systémových porúch	300,0 mil. Sk
• úvery na obnovu bytového fondu (hypotekárne úvery, stavebné sporenie a ŠFRB)	17 340,0 mil. Sk
• stavebné úvery	400,0 mil. Sk
Spolu	35 485,0 mil. Sk

Predpokladáme ďalej, že z vlastných zdrojov fyzických alebo právnických osôb (iných než horeuvedených) budú do bytovej výstavby v roku 2007 plynúť ďalšie finančné prostriedky, ktoré odhadujeme vo výške cca 17 700 mil. Sk. Po premietnutí tejto skutočnosti očakávame, že reálny objem stavebnej produkcie vyprodukovaný v oblasti bývania za účasti všetkých zdrojov krytia, t.j. štátneho rozpočtu, peňažných ústavov, vlastných zdrojov fyzických a právnických osôb, obcí a iných zdrojov sa bude v bežných cenách pohybovať vo výške cca **53,2 mld. Sk**.

4.2 Verejné práce

Ako vyplýva z menovitého zoznamu kapitálových výdavkov štátneho rozpočtu na roky 2007 a 2008 podľa Registra investícií v rozpočtových kapitolách ústredných orgánov štátnej správy, na realizáciu verejných prác v roku 2007 je vyčlenených cca 29,5 mld. Sk. Tento objem zodpovedá zámerom vlády znižovať deficit verejných financií, pričom ale neobmedziť potrebné investície do oblastí, ktoré sú predpokladom zabezpečenia konkurencieschopnosti jednotlivých rezortov.

Rozhodujúci objem kapitálových výdavkov je podľa štruktúry stavebných prác smerovaný do novej výstavby, rekonštrukčných prác a modernizácií. K stavebným akciám väčšieho rozsahu (okrem dopravnej infraštruktúry) patria napr.:

- Rekonštrukcia a prístavba budovy ZÚ Praha, 95,4 mil. Sk
- Novostavba centra VTI SR Bratislava, 73,2 mil. Sk
- Rekonštrukcia Reduty, 161,0 mil. Sk
- Rekonštrukcia areálu SNG, 41,2 mil. Sk

Spolu na verejných prácach (bez dopravnej infraštruktúry a výstavby a obnovy bytového fondu, ktoré hodnotíme v samostatných častiach), očakávame v roku 2007 prestavať objem cca **13,1 mld. Sk**

4.3. Výstavba diaľnic, rýchlostných ciest a ostatných ciest

Podľa údajov Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií SR sú v roku 2007 zabezpečené zdroje financovania stavebných prác na výstavbe diaľnic a rýchlostných ciest vo výške 15,1 mld. Sk. Zo štátneho rozpočtu na rok 2007 je pre tento účel vyčlenených 3,5 mld. Sk, z prostriedkov EÚ 2,0 mld. Sk a z ostatných zdrojov Národnej diaľničnej spoločnosti 5,4 mld. Sk. Zbytok bude dofinancovaný zo zostatkov ŠR a EÚ z predchádzajúcich rokov. Objemovo najväčšími stavbami budú úseky D1 Mengusovce – Jánovce (3,3 mld. Sk), D1 Svinia – Prešov, západ (1,3 mld. Sk) a D3 Hričov. Podhradie – Žilina, Strážov (2,6 mld. Sk). V I. polroku začne výstavba problematického úseku diaľnice cez Považskú Bystricu s tým, že úsek by sa mal dokončiť v roku 2009. Ďalej začnú úseky D1 Mengusovce – Jánovce, II. et., D1 Podtureň, Liptovský Mikuláš a rýchlostné cesty Žarnovica – Šášovské Podhradie, I. etapa obchvaty v Trstenej, Hornej Štubni a Svidníku.

Na výstavbe cestnej siete sa uvažuje v tomto roku s realizáciou stavebných prác vo výške cca 1,9 mld. Sk. Na rozdiel od minulého roka sa budú v podstatne väčšom rozsahu využívať na spolufinancovanie stavieb prostriedky z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ERDF). Z európskych zdrojov sa bude financovať popri stavbe diaľničného privádzača Žilina – Strážov napríklad privádzač Košice na úseku Prešovská – Sečovská III. Et., ako aj obchvaty Trnavy, Galanty a Prievidze.

Celkom predpokladáme, že pri výstavbe diaľnic, rýchlostných ciest a výstavbe a rekonštrukciách ostatných ciest sa v roku 2007 vykonajú stavebné práce v rozsahu **cca 16,5 až 18,5 mld. Sk**.

4.4 Železničná výstavba

Aj v roku 2007 bude železničná výstavba orientovaná v prevažnej miere na modernizáciu jestvujúcich železničných tratí, s cieľom zvýšiť ich prepravnú rýchlosť. Na rozvoj železničnej infraštruktúry budú v tomto roku použité prostriedky z kohézneho fondu vo

výške 1,7 mld. Sk (na modernizáciu trate Trnava-Nové Mesto nad Váhom v úseku Piešťany – Nové Mesto nad Váhom), a 1,3 mld. Sk zo štrukturálneho fondu ERDF na realizáciu celkom 8 projektov (napr. výstavba podchodov a nástupísk Železničnej stanice Poprad - Tatry, peronizácia Železničnej stanice Prešov, elektifikácia trate Zvolen – Banská Bystrica a ďalšie).

Očakávame, že za účasti týchto prostriedkov, prostriedkov spolufinancovania zo ŠR, ako i štátnych dotácií pre investičné akcie železničnej infraštruktúry nad rámec financovania stavieb z fondov EÚ a ich povinného spolufinancovania zo ŠR, sa v roku 2007 prestavia objem stavebných prác vo výške cca **5,0 mld. Sk**.

4.5 Ostatná výstavba

Pri odhadovaní predpokladaných objemov prác na ostatnú výstavbu vychádzame z poznatkov získaných vlastným prieskumom stavebného trhu a informácií od podnikateľských zväzov a združení pôsobiacich v stavebníctve. Výpovedná hodnota získaných informácií je ovplyvnená nedostatkom štatistických zisťovaní o vývoji súkromných investícií ako i absenciou údajov o prvotných investičných zámeroch veľkého množstva potenciálnych investorov.

Vzhľadom na rozsah operačných programov je obtiažny aj odhad dopadu európskej pomoci na oblasť stavebníctva. Stratégia, priority a ciele Národného strategického referenčného rámca Slovenskej republiky budú implementované prostredníctvom 11 operačných programov v rámci jednotlivých cieľov kohéznej politiky EÚ. Priamo v oblasti stavebníctva bude možné v programovom období 2007 – 2013 využívať finančné prostriedky z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu v 7 operačných programov (Regionálny OP, OP Životné prostredie, OP Doprava, OP Výskum a vývoj, OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast, OP Zdravotníctvo, OP Bratislavský kraj). Finančná alokácia na rok 2007 pre tieto operačné programy, vrátane príspevku zo ŠR, predstavuje približne 36 306, 48 mil. Sk, pričom ide o indikatívnu alokáciu, ktorá bude použitá okrem sektora stavebníctva aj v iných oblastiach. V odhadoch je nutné zohľadniť aj pravidlo n+3, podľa ktorého bude možné alokáciu na rok 2007 čerpať do roku 2010, ako i pravidlo n+2 platné počas programovacieho obdobia EÚ 2004 – 2006, v zmysle ktorého je možné ešte v rokoch 2007 a 2008 dočerpať časť prostriedkov alokovaných na roky 2005 a 2006.

Celkovo očakávame, že ostatná výstavba bude z podstatnej časti financovaná z domácich súkromných zdrojov (cca 45,2 – 46,0 mld.), priamych zahraničných investícií (12,0 – 13,0 mld. Sk) a z európskych fondov (cca 6,0 – 7,0 mld. Sk). Očakávame, že za účasti týchto zdrojov financovania sa vykonajú stavebné práce v objeme cca 63,2 – 66,0 mld. Sk, čo je cca 40,0 % celkovej produkcie.

Z hľadiska smerov výstavby predpokladáme, že popri výstavbe dopravnej, vodohospodárskej a environmentálnej infraštruktúry a výstavby bytov, budú vďaka výhodnej geografickej polohe Slovenska a príchodu zahraničných investícií, pribúdať resp. sa rozširovať **priemyslové prevádzky, ako i nové logistické a distribučné areály**. Napriek tomu, že ich výstavbu často sprevádzajú problémy ako nevyrovnané vzťahy s vlastníkmi pôdy, nedostatok peňazí na spolufinancovanie, či neuzatvorené predbežné zmluvy s budúcimi investormi, pretrvávajú záujem obcí zvyšovať ekonomický potenciál regiónov touto cestou, o čom svedčí rozsiahla evidencia lokalít v databáze SARIO. V rôznom štádiu prípravy je celý

rad týchto stavieb, v roku 2007 sa začne výstavba skladovacích priestorov Europa Logistik Zvolen, priemyselného parku v Michalovciach, v Partizánskom, dokončený bude park Eurovalley Malacky, Logistické centrum Bratislava – Svätý Júr a ďalšie.

Nad'alej zostane investorsky zaujímavá výstavba administratívnych a polyfunkčných budov. V Bratislave bude pokračovať výstavba architektonických dominánt na nábreží Dunaja River Park a Eurovea. Pokračuje výstavba Apollo BC, Aupark Tower, dokončená bude výstavba Park One na Kollárovom nám., City Business Center I.-II, už v tomto roku začne výstavba megaprojektu Twin City na Mlynských Nivách. Hoci sa výstavba administratívnych a polyfunkčných budov mimo Bratislavy rozbieha len výnimočne, s pokračujúcim ekonomickým rozvojom stúpa význam aj ostatných území. Dokončená bude výstavba napr. Europa Business Center v Banskej Bystrici, ako aj administratívne centrum VBC Nitra.

Stále nebol uspokojený dopyt po moderných obchodných, zábavných, športových a rekreačných priestoroch, ktorých výstavba sa postupne presúva z Bratislavy do ostatných regiónov Slovenska. Pripravuje sa rozšírenie multifunkčného centra Optima v Košiciach, začne výstavba Auparku v Žiline, obchodného centra v Poprade, budujú sa nákupné strediská City Center v Lučenci a Ružomberku. V Galante sa dokončí Thermal centrum Galandia, pripravuje sa na začatie II. etapa Thermal Parku v Bešeňovej a celého radu ďalších stavieb.

5. Export stavebných prác

Slovenské stavebné organizácie, ktoré pôsobia na zahraničných stavebných trhoch úspešne konkurujú zahraničným firmám používanými modernými technologickými postupmi výstavby, organizáciou a kvalitou vykonanej práce. V súčasnosti však stavebné firmy venujú väčšiu pozornosť získavaniu zákaziek na domácom stavebnom trhu. Táto skutočnosť má za následok aj postupné znižovanie objemu stavebných prác realizovaných v zahraničí. Dokumentujú to aj dosiahnuté predbežné výsledky stavebníctva za rok 2006, v ktorom podiel stavebnej produkcie realizovanej v zahraničí oproti roku 2005 poklesol o 13,2 %. Predpokladáme, že v roku 2007 sa bude objem stavebných prác realizovaný stavebnými firmami v zahraničí postupne zvyšovať. Prispejú k tomu aj ponuky na realizáciu stavebných prác na trhoch členských štátov EÚ a východnej Európy. Najvýznamnejšími krajinami, do ktorej bude smerovať vývoz bude, vzhľadom na stále prepojený stavebný trh, Česká republika, Nemecko, resp. krajiny bývalého Sovietskeho zväzu.

Postupne sa vytvárajú podmienky na zintenzívnenie vzťahov v oblasti stavebníctva predovšetkým s Ruskou federáciou. Na 12. zasadnutí Medzivládnej komisie pre hospodársku a vedecko-technickú spoluprácu SR a RF, ktoré sa konalo v dňoch 19. – 20. februára 2007 v Moskve bolo podpísané Memorandum o vzájomnom porozumení medzi Federálnou agentúrou pre výstavbu a komunálne bytové hospodárstvo Ruskej federácie a Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky SR. Pre slovenské stavebné firmy sa týmto otvárajú veľké možnosti etablovania sa na rozvíjajúcom sa stavebnom trhu v Rusku. Pre stavebných podnikateľov oboch krajín sa budú postupne organizovať spoločné rusko-slovenské konferencie a semináre o otázkach modernizácie, obnovy a znižovania energetickej náročnosti bytových domov. V bankovom sektore sa budú vytvárať podmienky pre podporu a realizáciu investičných projektov slovenských spoločností v Ruskej federácii. Slovenským stavebným organizáciám sa vytvárajú možnosti zúčastniť sa aj na výstavbe cenovo dostupného bývania v Čuvašskej republike a v neposlednom rade aj na realizácii

projektov výstavby slovenských obchodných domov v Kirove, Nižnom Novgorode, ale i na ďalších stavebných aktivitách, ktoré sú pripravované na realizáciu v RF v najbližšom období.

Celkovo očakávame v exporte mierny nárast stavebných prác, spolu vo výške **cca 5,5 – 6,2 mld. Sk.**

6. Vplyv predikcie objemu stavebnej produkcie v roku 2007 na zamestnanosť

V súlade s uvažovaným rastom stavebnej výroby očakávame, že v roku 2007 sa zvýši aj zamestnanosť v stavebníctve. Za predpokladu, že produktivita práce zamestnanca sa zvýši oproti minulému roku o cca 3 % očakávame, že pri dosiahnutí minimálnej hranice stavebnej produkcie v stálych cenách roka 2000 (111,0 mil. Sk) sa zvýši počet zamestnancov o 1,7 tis. osôb. Pri dosiahnutí maximálnej hranice objemu produkcie (115,0 mld. Sk) to bude predstavovať rast zamestnanosti o 8 tis. osôb, na takmer 164 tis. osôb.

Vzhľadom na doterajší vývoj štruktúry zamestnanosti predpokladáme, že tento nárast sa prejaví hlavne na zvýšení počtu robotníkov na stavebných prácach.

Vývoj zamestnanosti od roku 2000 uvádzame v grafe č. 3. Z porovnania vývoja zamestnanosti vyplýva, že stav zamestnanosti v stavebníctve sa oproti roku 2000 zvýši o 30 tis. osôb.

Vývoj zamestnanosti v stavebníctve (v tis. osobách)

Graf. č. 3

Záver

Zámerom odvetvia stavebníctva v roku 2007, ale aj v rokoch nasledujúcich, je dosiahnuť takú úroveň rozvoja, ktorá mu umožní presadiť sa v konkurencii na domácom i zahraničnom trhu. Ekonomickým základom bude rast hrubého domáceho produktu, rýchlejší rast produktivity práce ako miezd, dobré podmienky pre čerpanie úverov, zvýšený prílev

fondov EÚ. Dôležitým faktorom bude aj vytvorenie rovnocenných podmienok pre slovenské firmy na zahraničných trhoch. Pre ďalší rast stavebníctva sa tieto predpoklady naplňujú, napriek vytvoreným podmienkam však existuje rad faktorov, ktoré môžu expanziu stavebníctva spomaliť. Za rizikové považujeme nasledovné tri oblasti.

- Podstatná časť predpokladaného zvýšeného čerpania prostriedkov z európskych fondov bude priamo súvisieť s novou výstavbou, resp. obnovou stavebných diel. Výška čerpania a teda aj rozsah skutočne vykonaných stavebných prác, však môže byť výrazne odlišná v závislosti od schopnosti vypracovať kvalitné projekty, resp. vytvárať dostatočné národné zdroje na spolufinancovanie projektov.
- Nezanedbateľnú časť stavebnej produkcie budú aj v roku 2007 tvoriť investície do dopravnej infraštruktúry. Stavebníctvo disponuje potrebnými kapacitami na ich budovanie, plynulosť výstavby neohrozuje ani nedostatok finančných prostriedkov. Napriek tomu plnenie vecných, časových a finančných harmonogramov rozostavaných a novozačínaných úsekov s negatívnym dopadom na celý objem produkcie vážne naruša územná nepripravenosť stavieb, najmä problémy s vyvlastňovaním pozemkov.
- Osobitným problémom súčasného stavebníctva sú klesajúce počty kvalifikovaných pracovníkov a kriticky nízke počty učňov v niektorých profesiách. Tento stav bezprostredne výkony stavebníctva síce neohrozuje, je však kritický a je potrebné v spolupráci so všetkými zainteresovanými stranami vykonať opatrenia zamerané na podporu rastu úrovne a kvality vzdelávania v stavebníctve.

Celkovo možno konštatovať, že z hľadiska predpokladaného dopytu po stavebných prácach má slovenské stavebníctvo aj v roku 2007 dobré vyhliadky a reálnu šancu pokračovať v nadpriemerných výkonoch.